

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MERJELENIK HETENKÉNT EGYEZIK-
szombaton és egyes rendkívüli
alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
Városi közlénytár (városház,
földszint 7. sz. ide költendő)
a kéziratok.

KIADÓHIVATAL:
Városi könyvnyomda-vállalat
irodája ide költendő az
előfizetési díjak és hirdetések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. ♦♦ Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS.

Kiadóhivatal: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

Debreczen sz. kir. város közgyűlése.

Városunk törvényhatósági bizottsága f. hónap 9-én tartotta folytatódó közgyűlést *Weszprémy Zoltán* főispán elnökletével. A bizottsági tagok csekély számban jelentek meg a második napon, holott fontos tárgyak vártak elintézésre.

A közgyűlés megnyitása után Roncek Lajos főszámvévo bejelentte, hogy a költségvétés tegnapi történet tárgyalása és módosítási után így alakult a végösszeg. Bevétel 3.215.264 kor. 92 fill. Kiadás 3.475.965 kor. 22 fillér. A mulatkozó hiány 260.696 K 30 fillér. Eszerint a jövő évi pótadó 21 5/8%.

A közgyűlés a jelentést tudomásul vette.

22. Tanácsi előterjesztés a kiskórház kibővítési munkálatainak folyamatban tartásáról. (Előadó: Dr. Tóth Emil aljegyző.)

A közgyűlés akképen határozott, hogy ezen munkálatot költségvetéssel a tanács a jövő havi közgyűlésen terjessze elő.

23. A köztisztasági és közegészségügyi vállalatok házikelésének ügye. (Előadó: Dr. Tóth Emil aljegyző.)

A tanács előterjesztette a köztisztasági és közegészségügyi vállalat házikelésbe vételére vonatkozó javaslatot. A szabályrendeletet kinyomatták és szétosztották a bizottsági tagok közt.

Márk Endre általánosságban elfogadja a javaslatot. A vállalatot függetleníteni kell a hivatalos befolyástól. A tervezet szerint az ügyeket egy héttagú felügyelő-bizottság intézi, mely saját kebeléből választja az igazgatót. Ez abszurdum. A felügyelő-bizottság hogy fogja ellenőrizni a saját kebeléből választott igazgatót? Különbön tudja azt is, hogy az igazgatót teendőket a főmérnök akarja elvégezni. Ezt pedig helyesebb nem lehet, mert a főmérnöknek van elég dolga most is. Figyelmezteti erre a részére a tervezetnek a közgyűlést. Amellett van, hogy az igazgatói állást töröljék el.

Burger Péter dr. szerint nincs az ügy előkészítve, mert nem volt sem a közegészségügyi, sem a gazdasági bizottság előtt. Helytelenül, hogy a felügyelő-bizottság tagjainak jutalek van megállapítva. Javasolja, adják vissza az ügyet előkészítés végett a tanácsnak.

Révi Nándor dr. azt kívánja, hogy minden köztisztasági intézményt vonjanak be a vállalat keretébe. Helytelenül, hogy jutaleköt ad a vállalat.

János Zoltán általánosságban elfogadja a javaslatot.

Acél Géza főmérnök reflektál a felszólalásokra. Egyik ellenvéte, hogy a vállalatot miért baziroszák üzleti nyereségre. Kijelenti, benne van a szervezetben, hogy a tiszta jövedelmet nem a házi pénztárba szállítják be, hanem a vállalat tovább fejlesztésére fordítják. Ami a jutalek adását illeti, azt a többi vállalat mintájára állapították meg. Az igazgatói állást azért kívánja fentartani, mert kell, hogy egy szemeli vezetője legyen a vállalatnak. Az igazgatónak semmi fizetés nincs megállapítva. Az igazgatói állást azért kívánja a főmérnök maga betölteni, hogy mozgásba hozza, fejlődésképesse tehesse a vállalatot.

Balkányi Miklós dr. jobban szerette volna, ha a vállalatot egy harmadik személy csinálta volna meg. A javaslatot általánosságban elfogadja.

A közgyűlés ezután Burger Péter dr. halasztási indítványt egyhangulag elvetette s a javaslatot általánosságban elfogadta, ami után rátértek a részletes tárgyalásra. Ennek során **Révi** Nándor dr. indítványozta, hogy a felügyelő-bizottság tagjainak megállapított jutaleköt töröljék el. A közgyűlés az indítványt elvetette. **Márk** Endre indítványozta, hogy a felügyelő-bizottságnak hivatalból a tisztii főorvos is tagja legyen. Az indítványt elfogadták.

A hetedik szakaszhoz, mely az igazgatói állás szervezését foglalja magában, **Kovacs** Endre szölt hozzá. Javasolja, hogy igazgatói állást ne szervezzenek, hanem munkakörét utalják át az intéző munkakörébe.

Kovacs József polgármester kéri, hagyják meg az igazgatói állást. Ennek a most meginduló vállalatnak szüksége van az állásra.

A közgyűlés elfogadja Márk Endre indítványát.

Saidgyi Imre javasolja, hogy a könyvelői és pénztárosi állást válasszák el. Szervezzenek külön pénztárosi állást. A közgyűlés az indítványt elvetette. Ezután részleteiben is elfogadja a közgyűlés a tervezetet.

24. Tanácsi előterjesztés elősengetős vasuti sorompó felállítás tárgyában. (Előadó: Csóka Sámuel tanácsnok.)

A közgyűlés a tanács előterjesztését elfogadja.

25. A debreczeni Csokonai-kör a Fröbel gyermekkert egylettől nyert alapítványra vonatkozó oklevelek kormányhatósági jóváhagyás alá felterjesztés végett bemutatja. (Előadó Oláh Károly tanácsnok.)

A bemutatott okleveleket a városi tanács a belügyminiszterhez jóváhagyás végett felküldi.

26. Az Orvosgyógyászati-egylet ugyanezen tárgyú beadványa. (Előadó: Oláh Károly tanácsnok.)

A bemutatott alap oklevelet a közgyűlés jóváhagyás végett felterjeszti.

27. Tanácsi előterjesztés a magyar városok központi hitelintézetének létesítése ügyében kért felhívásra. Ezzel kapcsolatban Kassa és Győr sz. kir. városok ugyanezen tárgyú megkeresései. (Előadó: Dr. Vargha Elemér tanácsnok.)

A közgyűlés tekintettel arra, hogy a város maga létesít városi takarékpénztárt, a fentvezetett részvényéből nem jegyez.

28. Az Országos Monografia Társaság megkeresése Debreczen sz. kir. város monografiájának megírására és annak költségei tárgyában. (Előadó: Oláh Károly tanácsnok.)

A közgyűlés a kért segítséget nem adja meg.

29. Népszerűtani saavads első ízben a gróf Szapáry József tulajdonát képező Ajtó-u. 8. sz. házaslelek megvétel tárgyában. (Előadó: Dr. Vargha Elemér tanácsnok.)

A közgyűlés a megvételt elhatározza.

30. Fanehas István ajánlata a Nyugoti-utca 16-18. sz. házaslelekhez az utcatestből csatolandó telekterület megvétel tárgyában. (Előadó: Dr. Vargha Elemér tanácsnok.)

A közgyűlés az eladást elhatározza.

31. Rádi János ajánlata Jibakeri földjének eladása tárgyában. (Előadó: Dr. Vargha Elemér.)

A közgyűlés a megvételt elhatározza.

32. Grausz Mór felebbezése az városi tanács ellen határozata ellen, mellyel a Simonffy-utcai piacon leeb

dru bódék lebontási és visszaállítási költségei, valamint az elmaradt bérjébenedelem megtérítésére köteleztetett. (Előadó: Dr. Vargha Elemér.)

A közgyűlés a bódék lebontási és visszaállítási költségeiben felebezott elmarasztalja, ellenben az elmaradt bérjévedelem fizetésétől felmenti.

33. *Nagy István élelmiszer vállalkozó kérvénye a költségvetésigazgatásig tartartatott és ellátott énekére részére általa szállított élelmiszernek szerződésleg megállapított egységárának felemelése tárgyában.* (Előadó: Dr. Tóth Emil aljegyző.)

A közgyűlés a kérelmet teljesíti.

34. *Felebbesések a városi rendőrség, hajdú és szolga személyzet ruha és lábbeli szükségletének biztosítása tárgyában hozott tanácsai határozat ellen.* (Előadó: Csóka Sámuel tanácsnok.)

A közgyűlés a felebbesztést elutasította.

35. *A Tiszavidéki Mezőgazdák szövetségének felebbesése gaznáca szállítással elkövetett utrongatás költségei megtérítését kimondó tanácsai határozat ellen.* (Előadó: Dr. Hegedüs István aljegyző.)

A közgyűlés a tanácsai javaslatot elfogadta.

36. *Kir. törvénysszékh elnököknek megkeresése az esküdték kiválasztása céljából összeülő bizottságban négy bírsalmi férfit kiküldése iránt.* (Előadó: Dr. Vargha Elemér tanácsnok.)

A közgyűlés az összeíró bizottságba négy tagot küld ki.

37. *Debreczen sz. kir. város védnöksége alatt álló Gyermekvédő Egyesület kérelme a városbíróénekének használatára tárgyában.* (Előadó: Dr. Vargha Elemér tanácsnok.)

A közgyűlés a kérelmet teljesíti.

38. *Tanácsai előterjesztés Simonffy János epreskerti faraklárnok 1908. évi számadása tárgyában.* (Előadó: Dr. Hegedüs István aljegyző.)

A közgyűlés a felmentést megadja.

39. *Uttagasadások 1910. évi költségelőirányzata.* (Előadó: dr. Hegedüs István aljegyző.)

A közgyűlés az előirányzatot jóváhagyja.

40. *Tóth Imre városi irnok kérelme napidíjas irnokai minőségben ellátott idejének nyugdíjigényének megállapításánál figyelembe vétele iránt.* (Előadó: Kovács Kálmán aljegyző.)

A közgyűlés a kérelmet teljesíti.

41. *Ilódy János városi irnok hasonló tárgyú kérelme.* (Előadó: Kovács Kálmán aljegyző.)

A közgyűlés a kérelmet teljesíti.

42. *Szemere Albert városi irnok hasonló tárgyú kérelme.* (Előadó: Kovács Kálmán aljegyző.)

A közgyűlés a kérelmet teljesíti.

43—44—45—46. A közgyűlés ezután elintézt néhány nyugdíj, kegydíjügyet és több szabadságos iránt beadott kérvényt, végül kihirdetett néhány orvosi és bábaoklevelet.

A közgyűlés ezután a főispán elítélésével véget ért.

Igazolványos altisztek alkalmazása.

Sok szó esett a szaksajtóban az igazolványos altisztekről és az ezek alkalmaztatásáról szóló 1873. évi II. t.-cikkéről; de a rendes napisajtó nem foglalkozott ez ideig e tárgygal soha és részben ezért, de főképp azért is aktuális most e cikk, mert több oldalról történt felhívásnak engedve íródott és még azért is, mert a közel napokban Kolozsvárott kongresszuson megjelenő intéző bizottságnak és a kormánynak van figyelmébe ajánlva.¹

Hogy ez az ósdi 1873. évi II. t.-c. mily nagy kerékkötője az intelligensabb, ugyanodva lateiner osztálynak, azt nem lesz érdektelen kissé bonckés alá venni és e törvény ferde kinövésére az illetékes körök figyelmét felhívni.

¹ Mi azam kérdést a városunknál régebben dolgozó napidíjas irnokok érdekében ismertették. Szék.

Én meg vagyok győződve, hogy azok, akik e törvényt megalkották, ismervé annak későbbi káros kihatását, azt még az oktroj dacára sem szavazták volna meg; mert ezelőtt 36 évvel talán bevált, (?) de ma, mikor rendőri és szolgái állásokra sokszor jogvégeztet pályázók is akadnak főlős számmal, ma már igazán itt volna a 12-ik óra, hogy e törvényt lombtárba dobjuk és vele egyidejűleg a qualificationális 1883. évi I. t.-cikket s alaposan módosítsuk, gondoskodván arról, hogy analfabétákból pénzen vett képzettségek ne tegyék be majdnem minden állásnál orrunk előtt az ajtót.

Mert számtalan esett volt reá, hogy bizonyos képzettséghez kötött állásra jóval nagyobb képzettséggel bíró pályázók is pályáztak, s habár számbavehető protekciónak is volt, minden kísérletük megtört az 1873. évi II. t.-c. ellenállásán.

Sok könyüt sajtolt és sajtolt még ma is nem egy intelligens ember szeméből és méltán, mert ez a törvény Damokles-kardként függ feje fölött mindazoknak, akik plána protekción hiányában a közpályák habár első fokozatán mint hivatalnokok boldogulni akarnak.

Minden más pályázó fölött elsőbbséget ad e törvény az igazolványos altiszteknek, ha az állással egybekötött kvalifikáció birtokában vannak; ezt pedig azok, akiknek kellő képzettségük nem volt, pláne az utóbbi időben; könnyen megszerzhették, mert köztudomás szerint az iskolai bizonyítványok gomba módra gyártattak és talán gyártatnak ma is.

Számtalan esetet tudok hogy az ilyen bizonyítvánnyal és igazolvánnyal ellátott altiszt nem kisebb helyre neveztetett ki, mint az ország első hivatalaiba: a miniszteriumokba.

Kivétel nélkül minden miniszterium hemzseg az ilyen alkalmazottaktól, pedig hány intelligens ember, aki tényleg iskolákat járt, esetleg több nyelvet korrekten beszél, használható is, az ilyen pályázókkal szemben nem boldogulhatott és nem fog boldogulni ezután sem, mert elébe tartják a tilalomfát: az 1873. II. t.-cikket.

Eltekintve attól, hogy ezen alkalmazottaknak — amint azt a gyakorlat fényesen megmutatta — 90 százaléka irodai szolgálatra igazolvánnyal alkalmazatlan és habár az illetékes körök ennek teljes tudatában vannak, ki van zárva ezek nem alkalmazása, mert megtörtént néhai való jó Szilágyi Dezsővel az a furcsa eset, hogy egy ilyen igazolványos urat többszöri pályázat dacára mellőzték, — aminek az lett a következménye, hogy a Reichskriegsministeriumhoz beadott kérvényében azt kérte, hogy vagy nevezék ki, vagy a miniszter nyújtson anyagi kárpótlást mellőzéseért. Ily lépésre feljogosítja pályázót az az eset, ha többszöri pályázat után sem jut kinevezéshez és igazolványa hatályát veszti.

Mondanom sem kell, hogy a Reichskriegsminister leirata következtében Szilágyi Dezső sietett az illető kinevezni.

De vajjon hosszas szolgálata után — ha melőzik — hova forduljon az a dűnök, aki 10—12 évig szolgál és napi 7—8 órai léleklő munkát végez: az igazolványos altiszttel szemben, aki igazolvánnyal nem dolgozik semmit, s ha kinevezik,

katonai szolgálatban eltöltött évei a nyugdíjban beszámíthatnak és még tetejébe egy oly nagy összeget kap végkielégítésül, amivel megvelheti jövője alapját.

Vajjon az a díjnak nem ép olyan közege-e az államnak, vagy városnak, mint az igazolványos altiszt? De azért végkielégítést nem kap és szolgálati éveiből is csak két év vételik egynek és számíttatik a nyugdíjba kinevezetés esetén.

Hasábokat lehetne e törvény káros voltáról írni, mondhatnám azt is, hogy ez egy kifogyhatatlan anyag, de nekem intencióm csak az volt, hogy e törvény romboló munkájára az összmisztérium és az illetékes „tettekkel tényező” körök figyelmét főlhívjam; mert ha ez a törvény még sokáig érvényben fog maradni, akkor minden családapa, aki gyermekéből csak kis hivatátnokot tud faragni, sokkal jobban teszi, ha iskola helyett gyermekét a hadseregbe adja, mert az 12 évi szolgálat után olyan előnyökhöz juttatja, amilyenről a polgári életben még álmodni sem lehet.

Bary Árpád.

Tüdőbetegek érdekében.

(K.) A hivatalos statisztika szerint hazánkban félmillió ember szenved tüdővészben, széthordva a betegség csiráit Kárpattoktól Adriáig.

Félmillió ember áll a halál küszöbén és ki tudja hányan születnek a jövőre, akik örökölve ezen hol gyorsan, hol lassan pusztító betegséget, tovább és tovább terjesztik a nemzetrontó veszedelmes bajt.

Es hát minden emberélet drága, legszomorubb az, hogy a tüdőbetegek száma legnagyobb a magyarság szívében az alföldön, éppen ott, ahol ugy a munkás békés napokban, mint a nemzetet érhető viharok közepett legnagyobb szükség van az erős karokra, az ép testben lakozó ép lélekre...

Az emberbarátok egész raja összpontosult a védelmi munkában, melynek célja megakadályozni a tüdővész terjedését. Egyesületek alakultak az emberszeretet nevében és ezeknek vezetői minden alkalmat megragadnak arra nézve, hogy ezen pusztító baj terjedésének korlátot vonhassanak. Fáradozásukat már is siker koronázza és a felállított szanatóriumokból egymás után jönnek ki egészségesen hazak, akik testükben a pusztulás csiráival hol lemondva, hol reménykedve léptek az emberszeretet csarnokába.

Embereket, betegeket láttam majdnem lerokadvá az aggodalom súlya alatt és ma dolgoznak egészségesen, áldva a Gondviselést és az Isten által rendelt jó embereket, akik az élethez való reményüket visszaadták. Családok feje felett eloszlottak a felegek a gondos kezelés alatt és az anyák, akik sirva bucsuztak el gyermekeiktől, ma megmentve az életnek, derült arccal és egészséges testtel töltik be főnséges anyai hivatásukat.

Es ámbar sok a segítő kéz, bőséges a szeretet érzése, a mentő hajlék-okban kevesen férnek el, holott ezren és ezren várják a segítséget a halál ellen. Nem szabad éppen azért ellankadni a szeretetnek... Ennek meg kell nyilvánulni akár „csak egy szál virágot” kérés alkalmával, hanem minden

oly helyen és alkalomkor, ahol sikerül a jó szívek figyelmét a szanatóriumok és tüdőbetegek iránt fölkeltetni.

A József főherceg szanatórium, melynek élén egy fáradhatatlan szív áll: *Lukács György* belső litkos tanácsos már emelt egy mentsvárat a tüdőbetegeknek Békésgyulán. Lukács György többet tett a szenvedő emberiség érdekében, mint ezen és ezen annakelőtte. Az emberszeretet megtöltötte szívét nemes érzésekkel, akaratát megacélozta és a békésgyulai szanatórium felállításával ércnél maradandóbb emlékezetet emelt magának.

Látva az ő és a vezetése alatt álló nemes gárda embermentő munkáját, legyünk mi is hivei a szerencsétlen tüdőbetegek megmentésének. Ha őket védjük a halál ellen, a magyar nemzet életét és erősségét védjük.

Itt lesz nemcsakára a balottak napja, a megemlékezés ünnepe. Midőn tehát szeretteink sirjára virágot viszünk, ugyanakkor emlékezzünk meg a szegény tüdőbetegekről is és egy szál virág értékét adjuk oda a szanatórium egyesületnek, mely arra törekszik, hogy minél kevesebb legyen a temető kora lakóinak száma.

Mentsük meg a megmenthetőit!

A szüret.

Van egy csodaszép költeményünk, a mi aggasztán Lévaíkn írta, mely a mostani napokban igen aktuális. „Szüreti színt ölte két kis hógom ajkára”, mondja a költő és ez így lesz, valaméddig Nőe apánk megcsufltója, a bor, szőlőgerelden érik. Közel volt az az idő, midőn már a vegyi tudomány szüretelt sötét pincékben, amikor virágzó iparág volt a borhamisítás. De ezt szerencsére tárgyatalanná teszi az idő. Ma már ott tartunk, hogy ámbar kevesebb a szőlővel beültetett terület Magyarországon, mint a filoxera előtti, mégis a modern termelés következtében sokkal több borunk terem most, mint a filoxera pusztítás előtti. A hivatalos és magánjelentések szerint, egyrészt a tavaszi fagy, másrészt a szőlőmoly nagy pusztítása miatt lényegesen kevesebb lesz a bortermés, mint tavaly, amelyről öreg szőlőgazdák azt mondták, hogy a boszniai occupáció óta nem emlékeznek hasonló nagy termésre. Megegyeznek a tudósítások abban, hogy ha mennyiségre kevesebb is lesz a bor, minőségére lényegesen jobb lesz. Ami bennünket a szüretelés alkalmából a kérdéssel való foglalkozásra bír, az az, hogy főlhívjuk az érdekelte gazdákat azoknak az okszerű szüretetek megtekintésére, melyek hazánk minden valamirevalóbb borvidékén ez időtájt rendeztetnek.

Ugy látjuk, hogy a szőlőtermelés terén még a kisgazdák is sokat tanultak az utolsó évtizedben. Kisebb-nagyobb mértékben, az újabb termelési fogásokkal gyakorta találkozunk még a kis, törpe szőlőgazdaságokban is. Amely téren haladni kellene, azt az ősi szüretelés terén várjuk. A modern technika a szüretelés terén az utóbbi években igen sok jól felhasználható eszközt nyújt a gazda kezébe és nagyon jól teszi a földmivelésügyi minisztérium, midőn a tavítás

legközelebbi tényezőjével, a szemléltetéssel akarja a kistermelőket e tekintetben haladásra bírni. Megszűnt az az idő, amikor ósdi módon szüreteltek és igen gyakran szüretelés közben „kesztrteltek” is, mert hiszen a modern eszközök ezt a kis csalafintaságot ma már nyomban konstatálják és a gazda annak teszi ki magát, hogy amit az Isten neki adott, azt ő mesterséges módon elértékelteleníti.

A helyes, okszerű szüretelés módjai eltanítására az a néhány vidéki minta szüret, amelyből, fájdalom, a mi vidékünknek nem jutott, még nem elég arra, hogy rövid időn belül azok az ismeretek elerjedjenek valamennyi borvidéken, hanem szükséges ambulans tanítókat szétküldeni az országban, nemcsak a szüretalkalmára, hanem a pincegazdasági ismeretek legelemibb részének megvilágítására is. Sajnos, a magyar borgezdaság minden esztendőben válságosabb helyzetbe jut. Még nem minden felújított szőlő nyujt teljes termést és már is felhangzik a termelőknek panaszszava, hogy igen nagy eladatlan borkészlet hiába vár vevőre. Minden esztendőben égetőbben fog a baj mutakozni. Úgy tudjuk, hogy az államkormányzat már évek óta napirendre szeretné tűzni a borértékesítés kérdését; de az a mai zűrzavaros politikai helyzetben egyhamar aligha kerül napfényre és a szőlőgazdáknak még arra is sokáig kell várniuk, hogy az annyira nehézményezett városi borítal adó alól mentesítésék termelésük. Éppen ebben a súlyos helyzetben tartjuk felette szükségesnek a pincegazdasági ismeretek intenzív terjesztését és éppen ezért ismétljük meg azt az óhajunkat, hogy a pincegazdasági ismeretek terjesztésére mélyebb nyomot vágó munkára vállalkozzék a kormányzat, amely valóban korszakos munkásságot teljesített, midőn egy teljesen elpusztult és egykor milliókat hozott termelési ágat sikerült nemcsak régi virágzása fokára emelni, hanem azt túl is haladni.

Értjük a szőlő rekonstrukcióját, mellyel elpusztult területek váltak újra dusan termővé és a gazdaságilag elernyedt, reményvesztett nép kezd újra a népjólét fokára lépni. Nagyon hálátlan lenne az, akiket évdizedes szívós munkásság előtt kalapot nem emelne.

Hirek.

— **Hitelesítő közgyűlés.** Városunk két napon át tartott közgyűlésének jegyzőkönyvét f. hónap 11-ikén délután 4 órakor hitelesítették. A hitelesítő közgyűlésen Kovács József polgármester elnökölt.

— **Eskütétel.** A legutóbb tartott közgyűlésen megválasztott új tisztviselők, nevezetesen H. Szóts József rendőrfogalmazó, Szerető István adópénztári tiszt és Oláh Gyula adókievőt a f. hónap 11-ikén tartott hitelesítő közgyűlésen tették le a hivatali esküt.

— **Jubileum.** A debreczeni jótékony nőegylet 1909 november 7-ikén díszközgyűlést tart az egylet fennállásának emlékeztérére. A díszközgyűlésre az egylet meghívja a városi tanácsot, a vármegyét, az emberbaráti és kulturális intézeteket és a test-

vér nőegyleteket. A díszközgyűlést **Weszprémy Zoltán** urasszony nyitja meg, mint az egylet alelnöke. **Fráter Erzsébet** urhölgy alelnök a nőegylet nevében üdvözi az egylet elnökét **Vorossné Szathmáry Teréz** urasszonyt, **Koncz Akos** lítkár ünnepi beszédet mond. Este a színházban díszelőadás lesz.

— **Közgyűlés.** A debreczeni „Polgári és tisztviselő egylet” 1909 október 24-én, vasárnap délelőtti rendkívüli közgyűlést tart, melyen határozati fognak a kör feloszlásáról s, miután a tagok csekély száma miatt az egylet magát feltartani képtelen.

— **Debreczen város közigazgatása és törvénykezési módja a tizenhatodik században.** Művelődéstörténelmi értekezés Irla; Varga János kegyesrendi tanár. Ezen címen érdekes művelődéstörténelmi értesítést irt a városunk levéltárában foglaltak anyagából. Az érdekes tanulmányt ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— **A jól feltételek-töhenek torjósztése.** Darányi földművelésügyi miniszter alkalmaztatta a népies gazdaságok terjesztésére azt a módot, hogy az államvasutak örházi fokozatosan kis mintagazdaságokká fejlesztessenek. Ez körül több vasuti örnek méhesaladók engedélyeztet és évek óta tart az a jól bevált intézkedés is, hogy a vasuti örnekékértelen tehénállományja jól tehető szimmentáli, vagy legalább szimmentáli fajta jellegű bíró piros-tarka tehennelk cseréltesselek ki. Újában a miniszter rendelőtára a Budapest-jobbparti üzletvezetőszékhöz tartozó ötvényeg pályaför kapot kezdve fizetési feltételekkel szimmentáli tehennelk. Kezdőző a feltétel azért, mert módjában lesz az állatszaporulatból lefizetni a most vásárolt tehent. A miniszter a szimmentáli tájfajta tehének beszerzésével a budapesti gazdasági felügyelőséget bízta meg, a kereskedelemügyi kormány pedig kedvező szállítási feltételekkel járult alkalmazottai gazdasági erősítésének támogatására.

14.093/1909. sz.

Árlejtési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város közönsége a Mester-utcai iskola telkén építendő két tanterem építési munkáinak biztosítására zárt ajánlati versenyt hirdet.

Föld-, kőműves és elhelyező; ács, bádogos, asztalos, lakatos, üveges és mázólok; kályhás munkákra. Ajánlat tehető minden munkára együttesen vagy munkanemenként külön-külön, de csakis a Debreczen sz. kir. város által kiadott ajánlati és költségvetési úrlapokon, melyek a városi mérnöki hivatalban Simonffy-utca 2/b. munkanemenként 20 fillérért megszerezhetők.

Ugyancsak a mérnöki hivatalban a terv, általános és részletes feltételek naponta 8-1 óráig megtekinthetők.

Az ajánlatok lepecsételt borítékban „Ajánlat a Mester-utcai iskolatelken építendő fatermek munkájára” felirattal ellátva Debreczen sz. kir. város polgármesteri hivatalában 1909. évi október hó 27-ik napjának délelőtti 10 órájig adhatók be s ugyanezen nap délelőtti 11 órakor nyilvánosan bontatnak fel.

Később érkezett vagy a feltételeknek és ezen hirdetésnek meg nem felelő távirati- és utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlat beadása előtt tartoznak ajánlattevők az ajánlati összeg 5/6-ának megfelelő bántépntzt a város házépítésrába letenni s erről szóló elismervényt az ajánlatához csatolni.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésg maradákn kötelezettségben.

A város fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választhasson, vagy azok mellőzésével a munkalokat más uton biztosíthassa.

Kelt Debreczen sz. kir. város Tanácsának 1909. évi október hó 4-én tartott üléséből.

A városi Tanács.